

Nu e reclamă
Nici minciună
Cafeaua „La Pașa”
E cea mai bună
SIBIU,
Str. Regina Maria 42
Telefon 93

Onor. Asoc. „Astra”
st. Pașune 6

LIBERĂ

Reparații de
RADIO
PROMT și
IEFTIN
Radio - Lux
KUNTE
Str. Regina
Maria No. 49

DIRECTOR:
NICOLAE C. DROC
Redacția și Administrația
SIBIU, Str. Faurului Nr. 17

LIBERĂ

ZIAR NAȚIONAL INDEPENDENT

PRIM REDACTOR:
ALEX. TOMICI-SEVERIN
Abonamente:
Pe un an lei 150; pe 1/2 an lei 80
— Instituții și autorități 1000 lei —

Eroul corectitudinii

În fața politicianismului hoț și laș, în fața desnădejdei care se accentuează din ce în ce mai acut, — a grăit dl Iuliu Maniu, dens și răspicat.

Și omul acesta a pricinuit multe răni ca de atâtea ori; a izbit necruțător în turpitudinea politicianismului absurd și haotic, ridicându-se ca un stăvilor regenerat de veacuri. Omul românismului — plin de demnitate națională, ca puțin alții, a strigat sălbateca corupție, lătită fecund ca mătasea broaștei pe nevinovăția unei ape limpezi.

D. IULIU MANIU

A rostit un dur și drept rechizi-tor: „Lumea românească s'a lăsat prinsă într'un vârtej și într'un dans macabru în jurul miluiței de a parveni, de a câștiga și de a căpăta.”

Asistăm la o uriașă incinerare a oricărei morale publice, la un josnic desmăț.

Ne-au trădat „clericii” cum ar zice Iulian Benda, — apucând o altă orbită. Un neam încrezător în puterea lor de jertfă și îmbunătățire, i-a ales — pe „stâlpii societății” — să-i orienteze.

Bovarismele acestor mari neputincioși ademeneau și stârneau adeziunea masselor, prin mijlocirea beției demagogice, a unei complexe travestiri, cu masca înaltei dragoste de popor. Veniți la putere, începeau „dansul macabru”, — în agonia unei țări, la auzul înfricoșătoare muzici de arginți, îngrijindu-se ca oamenilor corecți să le zădărnicească deșteptarea demnității unui neam vătămat infam de negustorii moralei creștine, usur-patorii unui titlu de „om politic”.

Ce pricep acești oameni mărunți ai incidentelor din vestala atitudine a celui mai fin seismograf al politicei românești, Iuliu Maniu, care prevedea și prevestește marile catastrofe! Vor rânji mulți la chemarea lui de purificare.

Ce înțelege Dinu Păturică, din majestatea unei atitudini morale!

Aceștia nu pot decât să se teamă de conștiința lui ca un munte de zăpadă și de aceea se feresc or îl surghiunesc. Și sub blestemul corupției, a tocmelii, a sfidării unui ideal etic, ne mai mirăm că un neam mare e invalid să-și croiască mai devreme o soartă mai bună. Bădăcinul e un ciudat exemplu de exil politic. . . și de acolo un om trebuie să vegheze ca o candelă. Acolo trăiește un om puternic, durerea unui neam, care nu merită debandadă. Un om cu o con-

știință tare ca o dogmă îndură o cumplită neînțelegere din partea celor, cărora și-a închinat total viața, chinuit de atâtea întinare a moralei creștine, asuprit de cenzura unor fărădelegi.

Acest om nu poate încăpea într'un partid, nu-l poate reclama un club unde-și desfac mărfurile apăsii politicianismului — acest om trebuie ascultat de o țară, trebuie mutat din Bădăcin. Să admitem legea cinstei, — e porunca acestui EROU AL CORECTITUDINEI, . . . e rugăciunea lui . . . e neliniștea unui om, care nu s'a părținit și care nu vrea să moară rob al corupției ori sucursală a înstrăinării de neam și de lege.

Alex. Tomici-Severin

D. Titulescu grav bolnav

Nădejdi de însănătoșire la Saint Moritz

De câțva timp pe dl Titulescu, omul politic al cărui nume este deodată mândria noastră a românilor și cel mai puternic stâlp al păcii mondiale l-a ținut în pat o anemie acută al cărei început datează — după cum susțin medicii curanți — din ultimele zile ale lunii Iulie. La început boala s'a manifestat mai mult numai ca o indispoziție sine cauza, apoi a trecut

printr'o perioadă violentă. Acum după trei transfuzii de sânge, starea sănătății ilustrului bolnav s'a îmbunătățit mult, rămânând totuși destul de gravă. Analiza sângelui a constatat că globulele roșii au sporit cu 70% iar hemoglobina cu 100%, temperatura deose-menea dela 380—390 a scăzut la 370 6.

Înainte, — a declarat dl prof. dr. Abramy, medicul curant — eram foarte

pesimist, acum sunt mai degrabă optimist.

Optimiști suntem și noi toți românii. Am urmărit buletinele medicale cari arătau variațiile spre rău ale boalei cu strângerea de inimă a omului care-și pierde un mare binefăcător, un sprijinitor neprețuit și am primit vestea ameliorării sănătății d-niei sale cu bucuria sinceră a unui copil, cu care primiam altădată, vestea strălucitelor lui succese. Așa cum simțeam atunci că laurii lui se răsfâng și asupra noastră, la fel am simțit par'că acum răsfângându-se asupra noastră și durerilor lui.

Încă din primele zile ale bolii d-lui Nic. Titulescu, eminentul nostru bărbat de stat a fost permanent în atenția personalităților politice și diplomatice din țară și străinătate.

Prieteni, colaboratori și admiratori din Geneva, Londra, Praga, Riga, Moscova, Paris, București și celelalte state ale Europei — precum și M. Sa Regele Carol al II, cu A. S. R. Principele Nicolae al României, s'au interesat în-deaproape, telefonic, de starea sănătății d-lui Titulescu, toți, adresându-i urări de grabnică însănătoșire.

„Și aceasta n'am simțit-o numai noi românii. Au simțit-o și s'au exprimat-o în telegrame oamenii de stat, reprezentanții tuturor națiunilor, chiar popoare au pierdut odinioară procese internaționale din cauza acestui mare titan al politicii externe.

„Ceiace dovedește valoarea omului. Rep.

Serbările „Astrei” la Blaj

Strălucitele serbări dela Blaj ale „Astrei” au fost prilejul unei recapitulări a activității din trecut a bătrânei asociații culturale, și în același timp, un bun prilej spre a face un program de muncă pentru viitor.

Spre a putea face bilanțul acestei activități și al acestei instituții pe cei 75 ani trecuți, ar trebui să răsfoim pagini de istorie, căci ființa ei se confundă cu ființa însăși a neamului românesc de peste Carpați.

Activitatea politică a românilor ardeleni din epoca absolutismului devenind tot mai grea, procesul memorandumului avea un strigăt de alarmă al neamului, care politicește fusese rob de stăpânirea maghiară. Mai ales pentru vremurile pasivității, posibilitățile românilor ardeleni de a-și apăra existența prin mijloace politice, deveniră aproape nule, tot mai multă

atențiune a trebuit să se dea progresului cultural-național, domeniul acesta fiind singurul deschis pentru românii ardeleni. Plămânii cari respirau aerul românesc pe care stăpânirea maghiară îl doza însă cu perfidie, cu gândul de a ne sufoca, erau „Astra” noastră care și-a sărbătorit la Blaj, jubileul de 75 ani dela înființarea ei. Într'o vreme, într'adevăr, „Astra” era totul pentru românul ardelen. Aceasta a fost motivul pentru care în activitatea ei a avut concursul bisericii, al cărturarilor și al poporului. Despărțimintele ei au înțesat Ardealul și Banatul din orașe până în creierul munților și în toate pulsau aceleași dorințe arzătoare și aceleași nădejdi ce păreau un vis.

Activitatea națională, culturală stăruitoare și neobosită a „Astrei”, a îndreptățit cele mai bune speranțe de

viitor, dar nimeni nu și-ar fi putut imagina, având fantezia cea mai bogată, că a 75-a aniversare a „Astrei” a fost sărbătorită în prezența Suveranului tuturor românilor, — în Blajul românesc.

Proporțiile mărețe, cari s'au dat serbărilor dela Blaj, de Duminică, ale „Astrei”, au fost, fără îndoială, pri-nosul spontan al poporului român din Ardeal și Banat, față de această instituție admirabilă. Aceasta pentru trecutul „Astrei”. În ce privește viitorul ei, cei vre'o 40.000 oameni, cari au năpădit Blajul, venind din toate colțurile Ardealului, au avut puțința de a asculta cuvântul pe cât de măgulitor pe atât de limpede și energic al M. S. Regelui Carol al II-lea, a cărui domnie glorioasă e legată de idealurile „Astrei”. Iată semnificația întregului entuziasm al masselor populare, cari au venit în număr atât de mare la Blaj, îmbrăcat în haine de sărbătoare.

Războiul civil din Spania

Groznicul război civil din Spania este încă departe de a lua sfârșit.

Știrile ce ne vin de acolo sunt din două surse. Guvernul din Madrid în comunicatele sale zilnice arată succesele armatei sale contra naționaliștilor rebeli, pentru ca aceștia la rândul lor să le desmită a doua zi.

Presa comunistă din toată lumea, între care se încadrează și o anumită presă dela noi, trâmbițează succesul guvernului spaniol izolat la Madrid anunțând sumele importante cu care sovietele rusești îi ajută rezistența și unele succese din când în când.

Adevărul e că în Spania, se varsă zilnic mult sânge nevinovat între frați.

Generalul Franco conducătorul principal al revoluției, a adresat în apel popoarelor europene, rugându-le să nu mai furnizeze arme comuniștilor spanioli, care distrug tot ce posedă Spania ca opere de cultură. Generalul Franco a mai declarat că situația trupelor naționaliste este nefavorabilă...

Cea mai valoroasă parte a națiunii spaniole a spus el urmează cu entuziasm drapelul care garantează refacerea țării și buna stare a întregii populații.

— Agenția Reuter transmite. —

Un ziarist sosit în capitala Spaniei arată că Madridul, nu va mai putea rezista multă vreme presiunii exercitate de armata națională.

Guvernul, — a declarat acest ziarist — a luat toate măsurile de circumstanță pentru a se putea refugia la Valencia.

Cu toate că hrana nu se împarte cu cartele în momentul când am părăsit Madridul, era aproape cu neputință să se cumpere chiar și alimentele cele mai obișnuite.

Legume, pește și fructe, nu se mai găsesc.

Tutunul s'a terminat!..

În Guadarrama, se pare că rebelii au organizat terenul și așteaptă în retransamentele lor să le vină ceasul când vor putea porni la acțiune.

Madridul trăiește mereu sub amenințarea avioanelor. Orice s'ar întâmpla, — a încheiat ziaristul, — noi milităm se vor preda numai cu greu căci sunt bine înarmați și nu au cătuși de puțin de gând să părăsească lupta.

Așa dar, după cum arată corespondentul Agenției Reuter, întreaga umanitate este coplesită de groaza evenimentelor din Spania.

Nu e popor și nu e suflet de om simțitor care să nu fie cutremurat de teribilele măceluri dintre frații spanioli.

Ce sa întâmplat? Împotriva guvernului legal, ales prin votul universal, abia de câteva luni, guvern socialist și eșit din expresia „Frontului Popular” spaniol, au conspirat vechile forțe reacționare.

Avem cuate cuvinte o „revoluție” a dreptei prezidată de generali. Rebelii se întemeiază deopotrivă pe elementele milităriei obișnuite de ticăloasă tradiție a pronunțamentelor să se amestece în politica internă ca și pe catalicisnul latifundiar și pe granzii potențai.

Deci «revoluționarii» au pornit războiul contra fratelui, mulțimilor neapărate mobilizând chiar și pe marocani pe maurii rifani, care vor simți o diabolică plăcere să împuște pe spaniolii albi.

Generalii politicienizați nu cruță mijloacele de luptă. Toate orașele trec prin foc și sabie. Populația civilă caută să reziste cât poate, însă este neînarmată și nu se poate compara cu știința tehnicienilor militari.

Toate forțele care erau odinioară în anturajul regelui expulzat s'au coaliat contra poporului, — care totuși luptă până la ultima picătură de sânge contra usurpătorilor!..

Încă nu putem cunoaște perspectivele.

Însă dictaturile fasciste europene au crezut că e bine să livreze: arme, avioane, vapoare de război, mișcări și puști rebelilor chemați să stărpească «marxismul» din tânăra republică iberică.

Umanitatea întreagă asistă cu respirația opriță la fazele cumplitei drame spaniole.

Poporul însă — după cât credem

noi, — nu va tolera usurpățiunea reacționarilor.

Nu se poate să nu învingă dreptatea.

Nu pot fi răpite dreptul la viață, la pământ, la libertate al nenorocitului popor de 24 milioane, împilat și exploatat prea mult de către regimurile capitaliste, catolice și reacționare monarhice câte s'au perindat până astăzi acolo.

ATOMSEVER

Minoritatea maghiară și începutul anului școlar

Începutul anului școlar a constituit totdeauna un prilej de interminabile tânguiri și agitații pentru o bună parte din presa maghiară. În întreaga lună Septembrie, această presă nu cuprindea altceva decât „abuzurile” autorităților de stat față de școala și elevii maghiari. Dacă numai un sfert din acele abuzuri ar fi fost reale în curs de 16 ani, azi n'ar mai exista nici o școală ungurească în România. Școli însă există în număr mare și aceasta dovedește, că abuzurile au fost simple închipuiri ale reporterilor zeloși.

Noi am urmărit cu o specială atenție proza ziarelor maghiare și în cursul acestei luni și am urmărit mai ales informațiile privitoare la începutul anului școlar. Nu mică ne-a fost mirarea când am constatat, că, probabil și în urma timpului mai răcoros, fantezia gazetărilor și reporterilor maghiari a fost mai puțin aprinsă și mai puțin inventivă decât în alți ani. Mai mult, am constatat și lucruri spuse cinstit, cum nu prea eram obișnuți a întâlni altă dată. Astfel ziarul „Szabadság” din Sătmăr publică în numărul dela 13 I. c. un interview cu președintele comitetului școlar al eparchiei reformate maghiare dela Oradea. La întrebarea redactorului gazetei dacă au prilejul înscrierilor elevilor la școlile confesionale maghiare s'au ivit plângeri și s'au săvârșit ilegalități președintele Kursinszky Kálmán a răspuns: „din informațiile primite pot constata, că înscrierile se fac în liniște și ordine. Ele au decurs mai liniștit în jud. Bihor. Din Banat ne-a sosit o singură plângere de natură mai serioasă”. Accentuăm: informațiile sânt date de persoana cea mai com-

petentă și mai în măsură de a cunoaște lucrurile exact, președintele comitetului școlar eparhial!

Tot în legătură cu începutul anului școlar și cu înscrierile elevilor maghiari în școlile confesionale maghiare ziarul „Hirlap” din Arad scrie în numărul dela 8 I. c. că intervenția președintelui partidului maghiar din localitate, dl Pérecz Béla, a avut un rezultat care a produs o mulțumire generală în societatea maghiară. Inspectoratul școlar a declarat, la cererea autorității Municipiului Arad, că la eliberarea certificatelor de apartenență etnică a elevilor, trebuie avut în vedere numai declarația părinților. Prin urmare indiferent de numele elevilor, dacă părinții declară că aceștia sunt maghiari și doresc să învețe în școala maghiară, autoritatea comunală este datoră să le elibereze certificatul solicitat în sensul cum doresc și declară părinții.

În Arad există un gimnaziu Iosif Vulcan. Gimnaziul are și o secție maghiară. În anul școlar în curs, clasa I-a a secției maghiare nu se mai deschide. Altă dată un fapt ca acesta ar fi fost un admirabil prilej de agitație împotriva guvernului român și în special împotriva ministrului încredințării. Acum el e prezentat așa cum trebuie prezentat.

Ziarul „Hirlap” din 12 I. c. ocupându-se de desființarea clasei I-a a secției maghiare dela gimnaziul amintit din Arad, o recunoaște deschis și cinstit, că de vină sunt părinții maghiari. Conform legii o clasă paralelă minoritară la o școală de stat poate funcționa numai dacă are cel puțin 25 elevi. Ori în clasa I-a a secției maghiare dela gimnaziul Iosif Vulcan, s'au înscris numai 18 elevi dintre care 10 au făcut cereri scrise ca să li se îngăduie să treacă la secția română a gimnaziului. Astfel pentru clasa I-a a secției maghiare rămân numai opt elevi. Atâția însă nu sunt suficienți pentru că legea cere 25. Acest lucru îl recunoaște cu toată sinceritatea și ziarul amintit, care constată, că dacă se închide clasa I-a a secției maghiare de vină nu e nici statul român în general, nici în special, ministrul încredințării, ci numai și numai părinții maghiari cari nu-și înscriu copiii la acea școală.

Noi am încrestat cu satisfacție aceste trei cazuri, în care ne place a vedea simptomele unui început de sinceritate și onestitate în presa maghiară. Locul insultelor și incriminărilor sterile, cari otrăvesc atât de mult atmosfera de încredere între Români și minoritatea maghiară, pare a-l lua îco colo expunerea obiectivă, sinceră și onestă a realităților.

De aceea noi salutăm cu bucurie acest început și dorim din tot sufletul să fie într'un ceas cu noroc.

OBSERVATOR

La Răcuciu oricine vine
Prinde chef, se simte bine

Și uită al vieții chin,
Lângă un păhărel cu vin.

LA RĂCUCIU

Str. Regina Maria 42

Unde se servește prompt și conștiincios. — la bar diferite aperitive, — iar la restaurant, «a la carte» — ele mai alese mâncări. Consumați renumitele vinuri de Târnave și excelența bere «T H O M A S»

I. D. Răcuciu

Foileton

„La Femme-avocat”

Dem. Pand. Popescu

— urmare și sfârșit —

marțorul știe multe, dar se teme să vorbească.

Copilandrul țintă la magistrat. De-te apoi drumul, pe șleau, unei porcării pe care o auzisem, deslăf, și din gura unui COLONEL-PLIN... el știe de ce, profesor de educație, și mai presus de orice dintr-o familie cu blozon. Nici un murmur, nici un zâmbet.

— „Nu înțeleg nimic” — se rosti judecătorul încurcat.

„Ascultă, marțor. Îmi face impresia că nu ești în firea dumitale. Ai privirea fixă. Bălbâi. Nu rizi, nu plângi. Vorbește, ești oare sănătos? Vă rog, mai persistați în audierea acestui marțor — cum și dumneavoastră observați că este dement?”

— „Sigur, Sigur”, strigară coral avocatul și advocația.

„N'avem alt marțor. E singurul care a fost de față. A fost în serviciul păritului, el știe. Vă rugăm, silifiți-l să vorbească.”

— „Ascultă, marțor” — încercă judele cu blândețe: «Nu-ți fie frică, Nu te bate, nu te porcăește nimeni. Îți vorbim frumusele. La urmă capești spese. Poate chiar o suță de lei. Spune limpede ce știi. Spune, dragă.”

Copilandrul holbă ochii și strigă ca din gură de șarpe toată murdăria care nu se poate scrie.

Reprezentanții părților (ceea ce înseamnă mandatarii) simulează aceeași cercetare a codurilor.

— „Dragă marțor” — interveni magistratul, ridicându-se în picioare — mărginește-te dumneata să ne desvălui curatul adevăr. Murdăria aceasta povestește-o altora de teapa dumitale. Noi vrem fapte, nu vorbe.

— „Dumneavoastră nu înțelegeți românește” — se miră ciobanul.

— „Ba, da!” — reluă judecătorul și im foarte bine românește.

Știm și expresia repetată cu sinceritate de dumneata.

Toată lumea o cunoaște. O știe și domnișoara advocată de lângă umărul dumitale. Atâtea zile să-ți dee Dumnezeu de câte ori n'o fi auzit-o la facultate și n'o fi spus-o atâtea. Sărman cioban, sărman cioban! Pentru voi nu

șade rușine, căci voi n'aveți serviete”

Ciobănașul tremura ca varga, lă sând ochii prosteste dela privirea omu lui menit să împartă dreptatea pământescă.

— „Da, da” — „continuă magistratul — „nu ne supărăm noi d'alde astea. La femme-avocat, Nai? La femme-avocat!?... Dă laptele în foc. Colcăe păianjenii prin unghere. Praful de trei coți. Mulțimea își smulge sprâncenele și-și tae rochia până la brâu. Biberoanele de cauciuc rod gingiile pruncilor. Auzi ciobane? Doicile garnisesc copiii cu podoabele căpătate dela vardiști. Conițele joacă în biruri, mâncând pâinea refugiaților ruși. Auzi, ciobane, ce strig eu? Au secat țatele mamelor. Auzi, băăă! Trage-i înainte, ciobane! Trage-i înainte. Li place și domnișoarei advocate. Nu te uita că se fandosește cu servieta și codul. Fieacuri, mofturi! Strigă-i încă o dată porcăria. Strigă-i să i se lipească sulimanul obrazului!..

Domnișoară, mai doriți răspunsul?

— „Desigur și să fie consemnat la procesul verbal.”

Bâlbăiala deputatului ILIE FLOAȘIU

Junele deputat corupător de minore se bâlbăie din nou.

Crescut la școala minciunii și a imoralității, învățat să lingă babele celor puternici și să lovească în cei neputincioși, Ilie Floașiu, cu bani grei și-a plasat în „Țara Noastră” și „Porunca Vremii” o pretinsă interpelare în Cameră, acum când parlamentul e în vacanță.

Prin acea interpelare se ocupă din nou de persoana deputatului Dr. Piso, a prefectului Dr. Regman și a modestei mele persoane.

N'ar merita să mă ocup de cele publicate în numitele ziare, dar întrucât afirmă minciuni, sunt nevoit a lămuri publicul indus din nou în eroare de această haimana politică.

Nu voi vorbi despre cazul d-lui Dr. Piso, care ca om, are dreptul să facă ce vrea, dar opinia publică cinstită din Sibiu știe că dl Dr. Piso a fost și este un om serios, care a făcut mult bine comunelor din Județ.

Nu e o crimă fapta dlui Piso, dar e o lașitate și o infamie fapta lui Ilie Floașiu de a se folosi de asemenea mârșăvii într-o luptă politică.

De aceea am afirmat la început că Sifiloașiu e învățat să lovească în cei neputincioși.

Cine n'a fost beat în viața lui și nu și-a dat poate seama de cele ce face?

Dacă deputatul Ilie Floașiu ar fi fost cavaler și om moral nici nu s'ar fi dus la fața locului, ba ceva mai mult ar fi trebuit să apere pe adversarul său politic.

La idei se răspunde cu idei și nu cu cuțitul pe la spate!

El, Ilie Floașiu, care are dosar la parchet pentru corupere de minore, el care a corupt pe minorele Paraschiya Simtion, Elena Glatz, Görgy Ilona etc. etc. el, care are proces cu mine în fața tribunalului Sibiu, iar tribunalul mi-a admis să fac dovada el vorbește de „chestia” dlui Piso. ?!

El, care în același local a făcut în diferite rânduri adevărate orgii, pe cari din condescendență față de cititori nu le putem publica!

Vorba românului: »Răde hârbul de oală spartă“!

Vorbește de chestiunile dlui Prefect Regman? Acuzațiunile ce i-le aduce toată lumea știe că sunt fleacuri și minciuni.

Că eu am primit sute de mii de lei subvenții de la prefectură, iarăși e minciună sfruntată și ori cine are dreptul să controleze și se va convinge de adevăr!

Toată subvenția primită de mine dela prefectura Jud. Sibiu a fost de lei 5000 (cinci mii) în anul 1934.

Minciuna cea mai mare a acestui inconștient, care probabil a rămas în urmă cu injecțiile (căci în dosarul d-soarei Glatz, care fiind coruptă de Ilie Floașiu și cerea înfrînerea copilului, se afirmă că a fost înbolnăvită de sifilis de el), zic, minciuna cea mai mare o afirmă unde zice: »Întreb pe dl. ministru de justiție din ce cauză nu se judecă zecile de procese intentate la tribunalul Sibiu în contra acestui Droc!

A ajuns și justiția din Sibiu, la cheremul bandei Regman — Piso Droc?

Cum să se judece cele două procese ale mele cu Ilie Floașiu, când el singur a cerut tribunalului Sibiu să înainteze dosarele Curții de Casație cerând strămătarea procesului la alt tribunal. A cerut acesta, afirmând că judecătoria tribunalului Sibiu ar fi părtinitori și ar ținea cu mine. Adevărul însă e, că deputatului Ilie Floașiu îi este rușine ca publicul sibian să vadă desbaterile cu care ocaziune voi desvelii toate murdăriile acestui ins și toate sistemele practicate pentru a corupe minorele, când vor apare toți codoșii plătiți și întreținuți de el pentru a-i procura minore! Vor apare codoșii Costică Lazăr și soția chelnărului Aurică dela Boulevard!

Eu nu fug de procesele mele! Până azi am câștigat 130 procese de presă — apărându-mă singur — și n'am pierdut nici unul, pentru că eu nu scriu decât adevărul și pe bază de dovezi!

Iată și a doua minciună a corupătorului de minore: Afirmă că de pe urma acestei atitudini a dlui Piso și Regman ar fi trecut în organizația național-creștină.

Adevărul însă îl știe tot Sibiu și anume: Junele corupător de minore a fost dat afară din organizația liberală din Sibiu încă din vara anului 1934, cu ocazia congresului liberal!

Azi a trecut la național-creștinii iar prin acest fapt a pierdut și mandatul de deputat.

Auzi-ți cetitori: Ilie Floașiu corupător de minore — Rasputin al Sibiu-

lui e național și creștin?! Creștin cu deviza »Hristos, Rege și Națiune și îmbată minorele, le promite căsătorie, iar apoi le necinssește!

Nici n'a intrat bine în noul partid și a și început uneltirile în contra venerabilului Dr. I. Lupaș.

Un prieten ne afirmă că zilele trecute sadicul Ilie Floașiu a spus unor membrii ai partidului național-creștin. Eu sunt și voi fi adevăratul șef, căci boșorogul de Lupaș e bătrân și azi-măine moare!

Așadar, noul venit în partid doarește și așteaptă moartea șefului!

Ca un corb de pradă, acest adulmecător de hoit, stă la pândă, să i-a sefia.

Ce va zice părintele Lupaș, care e un om de omenie, când va auzi toate acestea? Noi veniți în partid vor căuta să delăture pe vechii luptători, numai să ajungă ei la ciolan!

Dl. Herja, R. Popescu și ceilalți vechi luptători, țineți minte prorocirea mea și vegheați la adulmecătorul de hoit și prietenii săi, veniți în casa Dvoastră.

Nicolae C. Droc.

Cu ocazia apariției ziarului nostru „Tribuna-Liberă”, — am înregistrat ca și n' rându trecut cu „Tribuna-Nouă” — un formidabil succes de tiraj. Ziarul s'a vândut până la ultimul număr, iar chioșcarii ne-au asaltat cu numeroase cereri. Pentru acest motiv, în urma cererii publicului sibian reproducem din nou articolul „Bâlbăiala deputatului Ilie Floașiu.”

Național-țărăniștii sibieni în mijlocul poporului

Serbarea câmpenească din comuna Mohu

— Duminecă 20 Septembrie organizația Naț. Țărăniștii din frunțașă comună MOHU, a organizat o frumoasă petrecere câmpenească la care au luat parte peste 1000 persoane în special toți membrii și aderenții partidului și întreg tineretul din comună. La această serbare a participat și un număr mare de conducători și membrii ai organizației Sibiu. Am remarcat pe frunțașii partidului Dr. Ioan Popa, Asesor Patrichie Marcu, Dr. Cornel Radu, protopop Isaicu, profesor Cucuianu, Dr. Răhăianu, Dr. Veliciu și mulți meseriași și muncitori. De asemenea a luat parte un număr de membrii împreună cu președinții de organizație din comunele mărginașe, Bungard, Vestem, Cașolț, și Șelimbăr. Conducătorii și oaspeții sosiți au fost primiți de frunțașii comunei cu muzică și drapelul organizației locale. Dl. Colonel Iancu, a salutat în numele mohanilor pe toți oaspeții îndemnând mulțimea la ordine și petrecere frățească înălțătoare de suflete.

A urmat jocuri naționale și o masă comună după care au luat cuvântul Dl. Patrichie Marcu, asesor protopop Isaicu, și Dr. Ioan Popa, cu toții scoțând în relief meritele frunțașilor partidului Naț. Țărănesc arătând luptele mari ce au dus pentru libertățile și făurirea României Mari. Vorbitoarii au arătat situația critică în care

se află azi țara, cu propaganda nefastă și trădătoare a grupărilor de dreapta cari s'a înhamat la politica hitleristă și dictatorială a țărilor ce prepară războiul de mâine revizionist și aducător de moarte. După terminarea petrecerii la orele 7 seara sa făcut o manifestație impunătoare, înșirați în coloane toată mulțimea a mers până la locuința președintelui de organizație Dl. Ioan Slavu. În fața locuinței au vorbit d-nii Dr. Cornel Radu și I. Creșu, arătând că singur partidul Naț. Țărănesc duce lupta hotărâtă pentru democrație și păstrarea granițelor țării noastre alături de Franța, Anglia și Mica Antantă având conducători de frunte pe d-nii: Ion Mihalache și Iuliu Maniu.

„Tribuna Liberă“ se mută la data de 1 Octombrie 1936 în Str. Șaguna 25, în localul Tipografiei, Rapid“

Am pierdut două bonuri dela Arsenalul Sibiu în valoare de 1618 lei și le declar nule.

PETRE MILITARU

Liceul Comercial și reforma învățământului profesional

În tendința lui de afirmare, învățământul comercial, a întâmpinat numeroase obstacole. Unii au considerat cu prejudecăți ostile aceste «studii puse în slujba materialismului» iar alții au invocat argumentul tradiției, pretinzând ca negustorul să învețe — acolo unde se desfășoară afacerile, la tarabă, printre rafturi, în fața prăvălii sau în mijlocul târgurilor.

Odată cu marile prefaceri economice ale veacului XIX-lea s'a simțit însă nevoia îndrumării comerciale prin școală și astfel s'au creat școli speciale de comerț.

Manifestația lor timidă la început, a luat un avânt considerabil până în anul 1928, când atinge punctul culminant. Astfel, conform statisticelor, avem la această dată 133 de școli comerciale cu o populație școlară de 14.962 elevi. De la această dată numărul școlilor comerciale s'a redus prin desființarea de școli, cu 50% până în 1933 — deși numărul elevilor nu s'a redus decât cu 30% prin aceleași desființări.

Ceeace dovedește că aceste școli corespundeau unei trebuințe sociale, contestată însă de mulți necunosători.

Aziăzi, încă mulți privesc cu scepticism rezultatele școlii comerciale.

Părinții preferă să facă din copiii lor viitori bacalaureați șomeuri și numai în caz de nereușită la școlile secundare își îndrumă copiii spre școala comercială.

Epitetul de „măslinari” pe care elevii școlilor secundare îl aruncă cu sfidare comercialiștilor, pare să-i pue pe aceștia într-o situație de umilă inferioritate.

Totuși părinții nu-și dau seama de greșala pe care o comit, îndepărtând pe copiii lor de studii a căror menire este să dea directive practice în viața grea de astăzi.

În afară de faptul că cei mai modeste își asigură o carieră în micul negoț cu patru clase de gimnaziu comercial, iar cei cu opt clase își asigură posturi onorabile în întreprinderi comerciale și industriale, dar însă și cei ce nu se destină vreun cariere, sunt înarmați pentru viață cu cunoștințe folosite de contabilitate, drept comercial, limbi străine, etc.

Noua reformă a învățământului însă, care a început să se aplice dela 1 Septembrie cor, — va contribui să dea un impuls nou de viață acestui învățământ. Insuși faptul că toate școlile comerciale s'au transformat dela 1 Septembrie în licee comerciale cu bacalaureatul convenit le mărește prestigiul. Apoi tendința actualii reforme este să completeze cunoștințele de cultură generală. —

Învățământul comercial să imparte după noua reformă, în două cicluri ce se succed:

a) Ciclul inferior, — gimnaziul comercial cu durata studiilor de 4 ani. —

b) Ciclul superior — liceul comercial menit să aprofundeze studiile în vederea specializării sau pentru intrarea în învățământul superior.

În ultima analiză, actuala reformă a învățământului comercial, analizează o programă analitică predicioasă, corespunzând în totul nevoilor actuale. Completează lacunele vechii programe în ce privește cultura generală contribuind astfel la ridicarea prestigiului învățământului Comercial.

Dr. Basch în pușcărie

Tribuna Liberă

Domnule Director,

Cu onoare vă rog să binevoiți a publica următoarele:

În gazeta „Sibiul“ Nr. 108 din 13 Septembrie a. c. sub titlul: **Atențiune la stofe!** sa adus magazinului nostru acuzațiunea că dl. Weltmann ar fi cumpărat stofe la licitație pe care le-am pune în vânzare în prăvălia noastră.

Cum această informație este de rea credință și tendențioasă, fiind de datoria noastră a lămurii Onor. Public asupra stării de fapt și anume:

1. Dl. M. Weltmann nu a cumpărat niciun fel de stofă la acea licitație.

2. Firma noastră e o firmă creștină, iar de acest fapt ori cine se poate convinge din registrele Camerii de Comerț.

Cât privește ușurința cu care se caută discreditarea unei firme cinstite și serioase, Justiția se va pronunța.

Cu deosebită stimă:

M. WELTMANN succ. I. RESCH

Pentru cele de mai sus, redacția nu răspunde.

Mica Publicitate

Din cauza plecării vând casă foarte eficientă, 2 camere, 1 bucătărie, spațiu, antreu, terasă beton armat, suprafață 1000 m. p. plantat în Sibiu Grupa 3, Strada Comșa Nr. 30.

Licențiat predă lecții particulare, curs liceal și comercial superior. Prețuri foarte avantajoase. Adresați la ziar.

De vânzare

un automobil turism marca Chevrolet tip 1928 patru cilindri, în bună stare de funcțiune preț 12.000 Lei. Adresa la ziar.

Caut

pentru cumpărare un autocamion marca Ford, 4 cilindri, adresa la ziar.

Cititorii cunosc cazul fruntașului german din Ungaria Dr. Basch, care a fost condamnat la cinci luni pușcărie și pierderea drepturilor politice pe trei ani, pentru că într-o conferință ținută înainte cu doi ani în comuna Bata Apáti, a spus că cine-și schimbă numele cinstit german, pe care l-au purtat moșii și strămoșii, n'a fost vrednic să-l poarte nici până aici. Curtea de Casație dela Budapesta, constatând că maghiarizarea formează un interes superior de stat și oricine l-se opune săvârșește un delict contra intereselor țării, a confirmat sentința instanțelor inferioare și astfel Dr. Basch a trebuit, să intre pe ziua de 9 Septembrie în pușcăria ordinară din Pécs, pentru a-și ispăși, alături de delictenții de drept comun, marele păcat al alipirii sale față de limba și de cultura germană.

Condamnarea lui Basch a provocat în toată lumea germană o imensă revoltă, mai ales, sentința definitivă a Curții de Casație a venit la câteva zile după vizita la Berlin a ministrului de culte Homan și după semnarea convenției de colaborare culturală germano-maghiară. Condamnarea lui a însemnat numai începutul unei serii de măsuri aspre față de minoritatea germană. La câteva săptămâni a fost osândit la șase luni închisoare și pierderea drepturilor politice pe doi ani, un alt fruntaș german, Rothen, despre care am scris în numărul trecut, pentru că criticând maghiarizarea forțată, a declarat, că situația minorităților din România, e cu mult mai bună decât în Ungaria. Declarația aceasta, curajul de a compara Ungaria cu țara „Valahilor“, a fost socotită ca atentat împotriva onoarei maghiară și de aceea instanțele judecătorești, au pedepsit-o fără cruțare.

Paralel cu înăbușirea oricărui glas de protestare contra tendinței de a extermina tot ce nu e maghiar, guvernul dela Budapesta a luat energice măsuri pentru împiedicarea oricărui contact al masselor populare germane din Ungaria cu elemente din Reich. Astfel o studentă dela universitatea germană, care pregătea o teză de doctorat despre coloniile germane din Ungaria și pentru adunarea materialului, a lucrat o jumătate de an în arhivele statului din Budapesta, când a încercat să viziteze câteva sate cu astfel de coloniști, a fost prinsă, aruncată în închisoare și după opt zile a fost dusă într-o dubă împreună cu un număr de cocote până la frontieră și scoasă afară din țară. Aceeași soartă a avut o altă studentă germană, care a avut proasta inspirație de a încerca să studieze folclorul din satele germane din Ungaria.

Abia după cunoașterea acestor cazuri, petrecute în curs de câteva săptămâni, a început lumea germană să-și dea seama într'adevăr, că osândirea lui Basch nu e un caz izolat, ci el se întregeste într'un sistem bine calculat de exterminare a minorității germane din Ungaria.

În urma revoltei generale produse de cazul Basch se credea, mai ales după vizita pe care regentul Horthy a făcut-o lui Hitler, că guvernul dela Budapesta se va răzgândi și osânditul va fi grațiat. Credința a fost însă deșartă: în ziua de 9 Septembrie Basch a intrat în pușcăria din Pécs. Deziluzia a fost enormă. Asta se vede din atitudinea presei germane de pretutindeni, care dă cazului proporții nebănuite. Mai revoltată e presa germană din România. Și e firesc să fie așa. Germanii din România cunosc din propria lor experiență cruzimile regimului maghiar fiindcă le-au trăit și ei până înainte cu 18 ani, iar de altă parte, comparând stările din fosta Ungarie cu stările din România, Germanii noștri își pot da mai bine decât oricine seama ce înseamnă un regim minoritar uman și liberal. »S. D.

Tageblatt« din 10 I. c. dedică cazului Basch un mare articol de fond sub titlul „Dr. Basch în pușcărie“. Articolul accentuează, că osândirea lui Basch înseamnă osândirea întregii națiuni germane și a tuturor acelor cari țin la limba, la numele și demnitatea lor de membrii ai acestei națiuni. Prin sentința dela Budapesta s'a dat o lovitură de pumnal pe la spate minorităților maghiare din statele successorale. Instanțele judecătorești, mai mici cari l-au condamnat pe Basch, își închipuie că Germanii din Ungaria nu pot crea alt rol decât acela de a fi umplutură de tun. Aceste instanțe însă se înșală — continuă S. D. Tageblatt pentru că întregul germanism îl consideră pe Basch ca un martor al lui și condamnarea lui ca o jignire dusă întregului popor german de pretutindeni. În aceeași zi publică și ziarul „Sud-Ost“, officiosul dlui Fabritius articolul „Pentru Dr. Basch“ din care reținem următoarele: „Simpla apartinență la germanism e socotită în acest stat polițist — Ungaria — ca trădare de patrie. Pușcăria și amenziile în bani sunt la ordinea zilei pentru singurul motiv, că cineva vrea să-și păstreze numele de familie german. A dori să fii german, a nu-ți lăsa numele maghiarizat, înseamnă în Ungaria trădare de patrie“. În ziua urmă-

toare se ocupă de cazul Basch și „Banaler Deutsche Zeitung“ în articolul „Dr. Basch în pușcărie“. Ziarul bănățean constată, că persecuția elementului german din Ungaria, a atins punctul culminant. Ce va urma nimeni nu poate ști. Un lucru însă e sigur — adăogă ziarul — că Germania nu va tolera exterminarea pașnicei minorități germane din Ungaria, care nu are altă vină decât alipirea de limbă și cultură națională și dorința de a nu se lăsa exterminată. Un mare articol de fond îi dedică lui Basch și „Middiascher Zeitung“ din 12 Septembrie în care se face o temeinică reprivire asupra greului calvar al minorității germane din Ungaria dela 1920 încoace Ziarul accentuează, că înainte de războiul Maghiarii întemeiați pe situația de mare putere a monarhiei austro-ungare au urmărit absurdul ideal al maghiarizării tuturor minorităților lor. Aceasta a adus la prăbușirea Ungariei. Din dezastrul dela 1918 Maghiarii n'au învățat nimic, ci continuă și azi nefasta lor politică veche.

E de prisos să mai adăugăm, că presa maghiară din România nu suflă un cuvânt nici despre Basch, nici despre Rothen și nici despre nimic ce privește tratamentul minorităților din Ungaria.

OBSERVATOR

O carte americană despre lucrurile românești

Cel care a citit cartea americană de care este vorba, declară următoarele lucruri uluitoare:

...e o carte a unui american, apărută acum 2—3 luni.

Nu spun cum este intitulat capitolul privitor la țara noastră, fiindcă prea este de ocară.

Extrag numai câteva rânduri din conținutul lui:

Nici o țară din Europa n'a fost guvernată și exploatată în mod atât de corupt.

Bacșiș este lozinca națională. Bogăția țării este cheltuită pe tuică și icro negre.

Există despre România o glumă crudă: Manie înseamnă nebunie, cleptomanie înseamnă nebunia furatului — Ro-mânia înseamnă nebunia furatului aplicată la națiune.

Reproducerea de mai sus o găsim în „Cultul Patriei“ din 16 Iulie 1936 — și e semnată: General Adj. N. Rădescu, care își încheie articolul cu înțelegerea subversivă:

Cine are ceva de spus? Cine să aibă, în țara mortăclunilor?

S'a atins vreodată cineva de unul singur din marele elan al hoților noștri?

Și dacă cineva s'a atins totuși, cam ce-a urmat, afară de batjocura legii pentru controlul averilor urmată de batjocura câtorva procese în cari Justiția a pus pecetea: Bun pentru România pe toate averile trimise, chipurile, în judecată?...

Bietii americani!

Spun și ei ceeace văd, ceeace se vede așa de departe.

Cetățenii noștri însă nu sunt chiar așa de americani; și pe urmă sunt și prea aproape ca să vadă ca americanii

Piezând permisul de bicicletă No. 1701, se declară nul în mâna oricui s'or găsi.

Serfözö Lajos

Ocna Sibiului

Caut spre inchiriere un biliard.

Vasile Nechifor

Calea Turnu Roșu 15

Vizitați noul Restaurant Vintilă Surdeanu

fost Verdun

în strada Tribunei No. 30, unde se servesc mâncări calde și reci la orice oră din zi și noapte! - Vinuri alese!

TELEGRAMA

A sosit în localitate renumitul și elegantul

CIRC IMPERIAL

Instalat în Piața Gării. Cu începere de azi și în zilele următoare, au loc mari reprezentații cu program ne mai văzută în acest oraș. Din programul placardat spicuim următoarele numere de atracție.

MAIMUȚE

20 cai

Cămile

Căini

Urși

Lupi

etc.

Artiști de primul rang

ele mai frumoase dansatoare

ele mai moderne dresuri

el mai buni cal de rasă.

el mai buni clovni și auguști

Atracție mondială 60 persoane

MAX TOMY și JACK

Fenomenale maimuțe care au debutat în fața M. S. Regelui Carol II și a Marelui Voevod Mihai au fost în tot timpul discuția zilnică a publicului.

A debutat în circuri mari din străinătate și deaceia toți Sibiinii, trebuie să vadă la „CIRCUL IMPERIAL“ aceste mari debuturi.

Sâmbătă Duminică și sărbătorile vor avea loc — 2 mari reprezentații — Matineu la ora 4 1/2 — iar seara la ora 9 — Muzică și lumină proprie — **Prețuri moderate!** N. B. Circul fiind bine acoperit cu pânză impermeabilă, joacă și pe timp de ploaie.

Direcțiunea